

Stížnost na postup úřadu ve věci posouzení připomínek

Vážený pane předsedo,

obracíme se na Vás ve věci posouzení našich připomínek podaných proti kombinovanému označení ve znění „Valašská švestka“, které je přihlašováno společností [REDAKCE], [REDAKCE], pod sp. zn. O – 454514.

Proti shora uvedenému přihlašovanému označení byly z naší strany podány připomínky, a to poukazem na ust. § 4 písm. g), h) zákona o ochranných známkách. Tyto připomínky byly následně doplněny podáním ze dne 5.11.2008 obsahujícím mapu vymežující region Valašska. Dle sdělení úřadu ze dne 26.11.2008 byly naše připomínky shledány jako nedůvodné, přičemž tento závěr úřad odůvodnil následovně:

Úřad ve svém písemném vyrozumění o posouzení připomínek odkázal na internetové stránky www.valassko.cz, kde jsou uvedeny následující skutečnosti týkající se oblasti Valašska: „Severovýchodní oblast České republiky tvoří pohoří Moravskoslezských Beskyd a Vsetínských vrchů. Tento region byl osídlen pastevcí ovci (Valachy) ve 13. a 14. století a podle nich i nazván. Spojením kultury horských pastevců a zemědělců, kteří se usadili v údolích, vznikla velmi osobitá kultura, která je dnes zachována v působivé lidové architektuře a silné folklórní tradici.“

Úřad dále opřel své stanovisko o zjištění z internetových stránek otevřené encyklopedie Wikipedia, na základě kterého úřad uvádí, že:

„Územní rozsah Valašska není možné vymezit jednoznačně (kromě východní hranice, která je dána státní hranicí se Slovenskem). Navíc existující různá hlediska, podle nichž se region vymezuje – typ krajiny, bývalý způsob života, kroje, nářečí. Dříve hlavní roli hrálo hospodářství. Valašsko bylo tam, kde se provozovalo valašské pastevectví. Později, když pastevectví upadalo, se region vymezoval podle kroje a nářečí. Dnes hraje hlavní roli identita obyvatel – Valašsko je tam, kde se lidé považují za Valachy. Toto pojetí také zahrnuje nejširší území (za Valachy se považují i obyvatelé Zlína). Dále se Valašsko rozděluje na jádro regionu, okraj a přechodné oblasti. Za jádro je obvykle považováno Horní Vsacko, Vsetínsko, Rožnovsko a oblasti kolem Valašského Meziříčí na severu a Valašských Klobouk na jihu. Na okraji leží např. Slavičín či Vizovice. Přechodné oblasti jsou Podřevnicko (oblast kolem

Zlína) – přechod mezi Slováckem, Hanou a Valašskem, avšak s výrazně převažujícím valašským vlivem, obvykle se řadí k Valašsku. Dále Luhačovické Zálesí mezi Slováckem a Valašskem (bývá střídavě řazeno k oběma regionům), Hostýnské Záhoří na západě na hranicích s Hanou a severní úpatí Beskyd (např. Frenštát pod Radhoštěm a okolí). Oblast kolem Frýdku – Místku se z důvodu zdejšího nářečí nazývá Lašsko, ale od Valašska se jinak příliš neliší. Podobně Nový Jičín s okolím, tzv. Kravaňsko, se řadí k Lašsku i Valašsku.“ Dále úřad konstatoval, že dle internetových stránek www.oblast.cz je Frýdek-Místek zahrnut pod turistickou oblast Beskydy-Valašsko. S odkazem na shora uvedené úřad konstatoval, že **Frýdek – Místek je sice oblastí, která se řadí k Lašsku, ale přímo hraničí s Valašskem a od Valašska se příliš neliší.** Dle názoru úřadu vzhledem k tomu, že přihlašovatel má výrobní, sklad i sídlo ve Frýdku-Místku, **nelze jednoznačně konstatovat, že Frýdek-Místek spadá do zeměpisné oblasti zcela odlišné než je Valašsko, a proto nelze považovat připomínku za oprávněnou.**

Ve zjevném rozporu s výše uvedeným závěrem pak úřad dále uvedl, že **podle některých zdrojů Frýdek-Místek spadá do území Valašska, přičemž podle jiných zdrojů se jedná o sousedící či přechodnou oblast.**

Ve věci posouzení námi podaných připomínek byla z naší strany podána stížnost. Tato stížnost byla posouzena jako důvodná s tím, že úřad při posuzování připomínek nezohlednil naše doplňující podání, která byla úřadu doručena dne 4. a 10.11.2008. Na základě naší stížnosti bylo rozhodnuto, že naše doplňující podání budou postoupena přihlašovatel, posouzena a o výsledku jejich posouzení budeme informováni. Dále bylo rozhodnuto, že při posuzování připomínek bude rovněž přihlédnuto k informacím, které jsme úřadu postoupili dopisem ze dne 5.11.2008 (námi předložená mapa vymezující region Valašska).

Dne 23.3.2009 jsme obdrželi další sdělení o výsledku posouzení našich připomínek datované dnem 20.3.2009, ve kterém úřad uvádí, že námi podané připomínky shledal jako nedůvodné, a to z těchto důvodů:

Úřad konstatuje, že již při dřívějším posouzení oprávněnosti připomínek zohlednil jak argumentaci a důkaz předložený podatelem připomínek, tak tvrzení a důkazy přihlašovatele a rovněž provedl vlastní zjišťování prostřednictvím internetu. Úřad dále uvádí, že byť ve svém sdělení ze dne 26.11.2008 přímo nevyznačil důkaz předložený podatelem připomínek (mapa Valašska), vzal jej při posuzování připomínek v úvahu. Úřad, dle svého vyjádření, provedením důkazů označených přihlašovatelem, jakož i vlastním šetřením zjistil, že **Frýdek-Místek sice náleží do etnografické oblasti Lašska, avšak také, že jižní hranice Lašska je značně neostrá a přechodné pásmo s Valašskem je široké, přičemž o určení hranic valašské oblasti se vždy vedl spor a Valašsko nikdy nebylo úředně vymezeno, nepředstavovalo žádný správní, politický ani etnický celek.** Dále úřad uvádí že: „*Valašsko je region, nacházející se uvnitř státu, který se vzhledem k okolí vymezuje podle hledisek historických, kulturních, etnických, nejde však o správní útvar. Jeho hranice proto nejsou pevně stanoveny žádným právním předpisem, naopak, s různými hledisky je posuvná i jeho geografická hranice. Tyto skutečnosti byly úřadem zjištěny v nezávislém zdroji, mají proto do určité míry odborný charakter, mohou být těžko vyvráceny jiným odborným stanoviskem, kdy není jednoznačné, které z hledisek by tento odborník/instituce aplikovali. Nelze proto ani jednoznačně tvrdit, že dodatečně předložená mapa regionu Valašska, která Frýdek – Místek do něho neřadí, je jediným průkazným materiálem v rozhodování o této věci.*“ Dle názoru úřadu bylo zjištěno, že město Frýdek – Místek leží buď v bezprostřední blízkosti regionu Valašska nebo může být dokonce v širším pojetí zahrnován i do tohoto regionu, a proto není nutné vyžádat si stanovisko či posudek odborníků. V závěru sdělení o posouzení připomínek úřad konstatuje: „*Úřad tedy opětovně dospěl k závěru, že zveřejněné označení nepochybně obsahuje*

zeměpisný původ (valašská) ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1 písm. g) a h) citovaného zákona, avšak výrobky a služby, pro které je toto zveřejněné označení ve třídách 33 a 35 přihlášeno, s ohledem na sídlo a vyjádření přihlašovatele, takovýto původ nepochybně mají, resp. podatelem připomínek nebylo přesvědčivě a jednoznačně prokázáno, že takovýto původ prokazatelně nemají.“

Se závěry a postupem úřadu ve věci posouzení námi podaných připomínek rozhodně nesouhlasíme, a to z následujících důvodů:

Z písemného sdělení o posouzení připomínek ze dne 20.3.2009 je zřejmé, že úřad při novém rozhodování o oprávněnosti našich připomínek zřejmě čerpal z důkazů získaných při prvním posuzování námi podaných připomínek, kdy úřad vycházel pouze a výlučně z údajů získaných prostřednictvím internetu, a to především z otevřené internetové encyklopedie Wikipedia. I když o správnosti a věrohodnosti údajů získaných z internetového zdroje, do kterého může přispívat každý bez ohledu na věk, odbornost a dosažené vzdělání, lze velmi důvodně pochybovat a úřad pochybil, pokud takovýto zdroj vůbec jako důkaz ve věci posuzování připomínek připustil, ze žádného úřadem citovaného zdroje nevyplývá závěr, že by Frýdek – Místek, byť třeba jen v širším pojetí, náležel do regionu Valašska.

Závěry úřadu uvedené v prvním vyrozumění o posouzení připomínek obsahují zcela protichůdné a navzájem si odporující závěry, které nebyly náležitě objasněny a konkretizovány ani ve druhém vyrozumění o posouzení připomínek. Za navzájem odporující zjištění lze považovat konstatování úřadu, že **Frýdek – Místek je sice oblastí, která se řadí k Lašsku, ale přímo hraničí s Valašskem a od Valašska se příliš neliší**. Dle názoru úřadu vzhledem k tomu, že přihlašovatel má výrobní, sklad i sídlo ve Frýdku-Místku, **nelze jednoznačně konstatovat, že Frýdek-Místek spadá do zeměpisné oblasti zcela odlišné než je Valašsko**, a proto nelze považovat připomínku za oprávněnou. Ve zjevném rozporu s výše citovaným závěrem je následné konstatování úřadu, že **podle některých zdrojů Frýdek-Místek spadá do území Valašska, přičemž podle jiných zdrojů se jedná o sousedící či přechodnou oblast**. Je přitom nejasné a naprosto nepřezkoumatelné z jakých zdrojů úřad zjištění o tom, že Frýdek – Místek náleží do regionu Valašska či tvoří přechodnou oblast čerpal, neboť úřad tyto zdroje neuvádí, a při námi provedeném důkladném zjišťování žádný zdroj, který by výše zmíněné konstatování úřadu potvrzoval, nebyl nalezen.

Stejně tak, pokud úřad ve druhém vyrozumění o posouzení připomínek konstatuje, že: *„Dle názoru úřadu bylo zjištěno, že město Frýdek – Místek leží buď v bezprostřední blízkosti regionu Valašska nebo může být dokonce v širším pojetí zahrnován i do tohoto regionu, a proto není nutné vyžádat si stanovisko či posudek odborníků“*, nemá toto konstatování dle našeho názoru oporu ve zjištěných skutečnostech a provedených důkazech, navíc odporuje konstatování úřadu v tomtéž vyrozumění o posouzení připomínek, ve kterém úřad konstatuje, že: *„Provedením důkazů označených přihlašovatelem, jakož i vlastním šetřením bylo zjištěno, že město Frýdek – Místek sice náležel do etnografické oblasti Lašska, avšak také, že jižní hranice Lašska je značně neostrá.....“*. Tvrdíme, že žádný důkaz jednoznačně a objektivně prokazující, že Frýdek-Místek byť jen v širším pojetí náleží do regionu Valašska proveden nebyl o čemž svědčí i to, že úřad žádný takový důkaz neuvádí. Skutečnost, že Frýdek-Místek do regionu Valašska nenáležel, potvrzuje výslovně i sám úřad svým konstatováním uvedeným v prvním u druhém vyrozumění o posouzení připomínek, ve kterém konstatuje, že **Frýdek – Místek je oblastí řazenou k Lašsku**.

Jestliže úřad ve druhém posouzení připomínek uvádí, že Valašsko netvořilo a netvoří územně správní celek, a že jeho hranice není vymezena právním předpisem, pak tato fakta neznamenají, že region Valašska a jeho hranice nelze vymezit. Valašsko, stejně jako např. Haná, Slovácko apod. je geografickým regionem, který má svou historii, má svou typickou kulturu, lidové zvyky, nářečí, přičemž to vše je spjato s konkrétním územím, které lze beze sporu vymezit, o čemž svědčí mimo jiné i námi předložená mapa. V této mapě je nepřerušovanou čarou vyznačeno tzv. jádro Valašska a přerušovanou čarou tzv. přechodná zóna Valašska, kterou lze definovat jako zónu, ve které jsou patrné valašské znaky, tyto se však již mísí se znaky sousedních regionů. Při vymezení Valašska je používáno hranice pásové (zónové), protože nelze stanovit zcela přesnou liniiovou hranici. Tento pásový způsob určení hranice, však zcela a bez pochybností region Valašska vymezuje. Při použití metody tzv. pásové (zónové) hranice za jádrem vymezovaného území následuje výše zmíněná přechodná zóna. Z námi zaslané mapy je naprosto jednoznačné a nepochybné, že Frýdek – Místek se rozhodně nenachází v jádru Valašska, netvoří však ani tzv. přechodnou zónu Valaška. Tato námi předložená mapa je součástí zmiňované odborné publikace sloužící k výuce zeměpisu na základních školách, a proto lze tento důkaz považovat za zcela věrohodný a objektivní, a jestliže naše tvrzení doložené jednoznačným důkazem, nebylo vyvráceno důkazem obdobného charakteru (tj. důkazem stejné či vyšší věrohodnosti a objektivity) měl úřad při svém rozhodování o posouzení připomínek vycházet z údajů poskytnutých prostřednictvím tohoto důkazu tj. námi předložené mapy.

Jestliže se úřad ve svém druhém vyjádření ohledně posouzení připomínek odvolává na to, že zjistil, že Frýdek- Místek v širším pojetí je zahrnován do regionu Valaška, příp. že úřadem získané další informace nejsou v souladu s důkazem námi předloženým (mapou Valašska) pak postrádáme konkrétní důkazy a skutečnosti, které naše tvrzení a námi předložený důkaz vyvracejí, neboť na žádné konkrétní důkazy a skutečnosti, které by naše tvrzení vyvracely se úřad neodvolává a nepoukazuje. Rovněž pokud se úřad odvolává na důkazy provedené na základě označení přihlašovatele, bez jejich bližší konkretizace, není vůbec zřejmé jaké konkrétní důkazy byly provedeny, co bylo jejich obsahem a jakým způsobem je úřad vyhodnotil. I když zákon blíže neupravuje obsah vyrozumění o posouzení připomínek, je zřejmé, že vyrozumění o posouzení připomínek by mělo být přezkoumatelné a tudíž by mělo obsahovat výčet všech důkazů, které úřad při rozhodování ve věci provedl a jakým způsobem tyto důkazy vyhodnotil.

Rovněž nesouhlasíme s konstatováním úřadu ve znění: „..... s ohledem na sídlo a vyjádření přihlašovatele, takovýto původ nepochybně mají, resp. podatelem připomínek nebylo přesvědčivě a jednoznačně prokázáno, že takovýto původ prokazatelně nemají.“ Z citovaného vyjádření úřadu vyplývá, že úřad při svém rozhodování bez jakýchkoli důkazů vycházel při rozhodování z údajů o sídle přihlašovatele a z přihlašovatelova vyjádření, a to aniž by naše tvrzení podepřené věrohodným a objektivním důkazem bylo vyvráceno.

Institut připomínek slouží k tomu, aby laická i odborná veřejnost upozorňovala úřad na zápisnou nezpůsobilost přihlašovaných označení, přitom je povinností úřadu připomínky náležitým způsobem prověřit a provést důkazy nezbytné k objasnění věci. Tvrdíme, že ze strany úřadu žádný věrohodný a objektivní důkaz prokazující, že Frýdek – Místek náleží do regionu Valašska či jeho přechodné zóny proveden nebyl, a stejně tak nebyl proveden žádný důkaz, který by odporoval, vyvracel nebo zpochybňoval naše tvrzení a námi předložený důkaz, o jehož objektivitě a věrohodnosti nelze pochybovat.

Pro úplnost podotýkáme, že na knižním trhu v ČR je dostupných řada turistických průvodců a jiných podobných publikací pojednávajících o Valašsku, přičemž v žádné z těchto knižních publikací není zmínka o tom, že by Frýdek – Místek náležel do regionu Valašska. Jedná se např. o publikace Beskydy a Valašsko, autor Přemysl Najbrt, vydavatelství Olympia Praha, r.1974, Valašsko – Turistický průvodce regionem, vydavatel Zlínský kraj, rok 2006, Turistický průvodce – Valašsko, léto, zima, rok 2000, Průvodce po Čechách, Moravě a Slezsku – Valašsko – Vsetínské vrchy, vydavatel Soukup & David atd.

Podle ust. § 4 písm. g) zákona o ochranných známkách, je zápisu nezpůsobilé označení, které by mohlo klamat veřejnost, zejména pokud jde o povahu, jakost nebo zeměpisný původ výrobku nebo služby. Jsme si vědomi toho, že klamavost označení ve smyslu výše citovaného ustanovení se posuzuje mimo jiné podle toho, zda je zeměpisné označení pro běžného spotřebitele známé, přičemž se předpokládají průměrné geografické znalosti, které lze od běžného spotřebitele požadovat. Tvrdíme, že běžný spotřebitel region Valašska i vzhledem k jeho propagaci v posledních letech (např. propagace Valašského království, pravidelně pořádané akce jako Valašská rally apod.) a velkému množství knižních publikací pojednávajících o Valašsku, které jsou běžně dostupné na trhu, náležitě zná a je schopen region Valaška jako část Moravy blíže vymezit a konkretizovat. Běžný spotřebitel je rozhodně schopen definovat, která část Moravy do Valaška náleží, a která nikoli, rozhodně Valašsko nevnímá jako blíže nedefinovanou část Moravy. Běžný spotřebitel je rozhodně schopen rozpoznat, že Frýdek – Místek do regionu Valašska nenáleží. Vzhledem k výše uvedenému je přihlašované označení nezpůsobilé zápisu podle ust. § 4 písm. g) zákona o ochranných známkách a přihláška ochranné známky měla být zamítnuta.

Podle ust. § 4 písm. h) zákona o ochranných známkách je nezpůsobilé zápisu označení přihlašované pro vína či lihoviny, které obsahuje zeměpisné označení, aniž by víno či lihovina měly takovýto zeměpisný původ. Je nutno zdůraznit, že z hlediska zápisné způsobilosti posuzované podle ust. § 4 písm. h) zákona o ochranných známkách není rozhodující, zda z pohledu běžného spotřebitele se jedná o zeměpisné označení známé či nikoli, ale je rozhodující pouze skutečnost, zda víno či lihovina má původ z dané zeměpisné oblasti či nikoli. Vzhledem k tomu, že námi předložený důkaz (mapa vymezující region Valašska) jednoznačně prokazuje, že Frýdek – Místek do regionu Valašska nenáleží, přičemž tento důkaz nebyl vyvrácen či zpochybněn, měl úřad námi podané připomínky posoudit jako oprávněné a přihlášku ochranné známky zamítnout. V této souvislosti je nerozhodné, zda Frýdek – Místek náleží do Lašska, které s Valaškem sousedí, příp. zda Lašsko s Valaškem má či nemá určité shodné prvky. Ve smyslu ust. § 4 písm. h) zákona o ochranných známkách je rozhodný pouze fakt, zda označení přihlašované pro vína a lihoviny obsahuje zeměpisné označení a pokud ano, zda víno či lihovina mají tento zeměpisný původ. Pokud přihlašované označení předmětný zeměpisný původ nemá, což bylo v daném případě jednoznačně prokázáno, nezbyvá, než přihlášku označení zamítnout, neboť není způsobilé zápisu do rejstříku ochranných známek.

Opětovně si dovoluujeme zdůraznit, že Valašsko je územím, které je velmi dobře známo výrobou ovocných destilátů, zejména pak slivovice, přičemž destiláty v tomto regionu vyrobené, mají díky specifickým přírodním podmínkám výjimečnou kvalitu známou v celé České republice i mimo ni. Běžný spotřebitel si pod lihovinou označenou přívlastkem „Valašská“ představí lihovinu pocházející z Valaška a automaticky tuto lihovinu bude spojovat s dobrou kvalitou lihovin, již je tato oblast známa. Pověstná kvalita lihovin, zejména slivovice pocházející z Valaška, je mezi spotřebiteli obecně známa, proto není třeba tuto skutečnost prokazovat. Snahy soutěžitelů a výrobců lihovin se sídlem či provozovnou mimo

území Valašska označovat své výrobky přívlastkem „Valašský“ či „Valašská“ apod. jsou v praxi stále častější a setkali jsme se s nimi i mimo území České republiky. V souvislosti s těmito snahami pouze důsledná aplikace příslušných zákonných norem ze strany orgánů státní správy včetně Úřadu průmyslového vlastnictví může zabránit tomu, aby přívlastek označující výrobky či služby pocházející z Valašska ve znění „Valašský“ či „Valašská“ nebyl neoprávněným užíváním znehodnocen, neztratil na svém významu a označoval pouze výrobky či služby pocházející z daného regionu, což by mělo být v zájmu jak soutěžitelů, tak především všech spotřebitelů. V případě, že by předmětná přihláška ochranné známky byla zapsána do rejstříku ochranných známek, byly by tím výrazným způsobem poškozeny zájmy výrobců lihovin na území Valašska, stejně jako práva spotřebitelů.

S odkazem na shora uvedené žádáme, aby naše stížnost byla náležitě prověřena, a aby byla zjednána náprava.